

SYLABUS**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2030**

Rok akademicki 2029/2030

1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu	Psychiatria
Kod przedmiotu*	Ps
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych, Uniwersytet Rzeszowski
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Psychiatrii
Kierunek studiów	Lekarski
Poziom studiów	Studia jednolite magisterskie
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok i semestr/y studiów	V i VI rok, 9, 10 i 11 semestr
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Język wykładowy	Polski
Koordinator	dr hab. n. med. Przemysław Pacan, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. n. med. Przemysław Pacan, prof. UR dr n.med. Beata Wisz dr n. med. Dariusz Mazurkiewicz dr n. hum. Joanna Halaj lek. Małgorzata Pruchnik- Surówka lek. Jakub Ławiński

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.2. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
9	9	21	-	-	10	-	-	-	2
10	15	10	-	-	-	-	-	-	2
11	-	60	-	-	-	-	-	-	4

1.3. Sposób realizacji zajęć

x zajęcia w formie tradycyjnej

x zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.4. Forma zaliczenia przedmiotu/ modułu (z toku) (*egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny*)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość anatomii oraz fizjologii, w szczególności ośrodkowego układu nerwowego. Znajomość zagadnień z zakresu psychologii i komunikacji interpersonalnej. Umiejętność oceny somatycznej (przeprowadzenia badania fizykalnego) pacjenta. Wiedza dotycząca zachowanie tajemnicy lekarskiej oraz znajomość Ustawy o Zawodzie Lekarza.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu/modułu

C1	Ogólnym celem nauczania jest przekazanie wiedzy o zaburzeniach psychicznych.
C2	Nabywanie umiejętności nawiązania empatycznego kontaktu z pacjentem z zaburzeniami psychicznymi.
C3	Umiejętność prawidłowego przeprowadzenia wywiadu oraz oceny stanu psychicznego pacjenta celem rozpoczęcia właściwego postępowania, dalszej diagnostyki i podjęcia decyzji co do stopnia pilności leczenia.
C4	Wykształcenie umiejętności rozpoznawania i leczenia pacjentów z zaburzeniami psychicznymi, a także umiejętności kierowania pacjenta do odpowiednich jednostek psychiatrycznej opieki zdrowotnej.
C5	Wykształcenie praktycznej umiejętności zastosowania przepisów Ustawy o Ochronie Zdrowia Psychicznego.

3.2 EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE		
EK_01	zagadnienia upośledzenia umysłowego, zaburzeń zachowania, psychoz, uzależnień, zaburzeń ze spektrum autyzmu, zaburzeń odżywiania i wydalania u dzieci;	E.W5
EK_02	symptomatologię ogólną zaburzeń psychicznych i zasady ich klasyfikacji według głównych systemów klasyfikacyjnych;	E.W17.
EK_03	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne, przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób psychiatrycznych oraz ich powikłań:	E.W18.

	1) schizofrenii; 2) zaburzeń afektywnych; 3) zaburzeń nerwicowych i adaptacyjnych; 4) zaburzeń odżywiania; 5) zaburzeń związanych z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych; 6) zaburzeń snu; 7) otępień; 8) zaburzeń osobowości;	
EK_o4	problematykę zachowań samobójczych;	E.W19.
EK_o5	specyfikę zaburzeń psychicznych i ich leczenia u dzieci, w tym nastoletnich, oraz osób starszych;	E.W20.
EK_o6	objawy zaburzeń psychicznych w przebiegu chorób somatycznych, ich wpływ na przebieg choroby podstawowej i rokowanie oraz zasady ich leczenia;	E.W21.
EK_o7	problematykę seksualności człowieka i podstawowych zaburzeń z nią związanych;	E.W22.
EK_o8	symptomatologię ogólną zaburzeń psychicznych i zasady ich klasyfikacji według głównych systemów klasyfikacyjnych;	E.W23.
EK_o9	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne, przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób psychiatrycznych oraz ich powikłań: 1) schizofrenii; 2) zaburzeń afektywnych; 3) zaburzeń nerwicowych i adaptacyjnych; 4) zaburzeń odżywiania; 5) zaburzeń związanych z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych; 6) zaburzeń snu; 7) otępień; 8) zaburzeń osobowości;	E.W22.

Umiejętności: absolwent potrafi		
EK_10	zebrać wywiad z dorosłym, w tym osobą starszą, wykorzystując umiejętności dotyczące treści, procesu i percepcji komunikowania się, z uwzględnieniem perspektywy biomedycznej i perspektywy pacjenta;	E.U1
EK_11	zebrać wywiad z dzieckiem i jego opiekunami, wykorzystując umiejętności dotyczące treści, procesu i percepcji komunikowania się, z uwzględnieniem perspektywy biomedycznej i perspektywy pacjenta;	E.U2.
EK_12	przeprowadzić badanie psychiatryczne pacjenta oraz ocenić jego stan psychiczny;	E.U7.
EK_13	rozpoznawać objawy ryzykownego i szkodliwego używania alkoholu oraz problemowego używania innych substancji psychoaktywnych, objawy uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych i proponować prawidłowe postępowanie terapeutyczne oraz medyczne;	E.U11.
EK_14	przewodzą rozmowę z pacjentem z uwzględnieniem schematu rozmowy (rozpoczęcie rozmowy, zbieranie informacji, wyjaśnianie i planowanie, zakończenie rozmowy), uwzględniając nadawanie struktury takiej rozmowie oraz kształtując relacje z pacjentem z użyciem wybranego modelu (np. wytycznych Calgary-Cambridge, Segue, Kalamazoo Consensus, Maastricht Maas Global), w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej;	E.U23
EK_15	zebrać wywiad z pacjentem w kierunku występowania myśli samobójczych, w przypadku gdy jest to uzasadnione;	E.U24
EK_16	przekazywać pacjentowi informacje, dostosowując ich ilość i treść do potrzeb i możliwości pacjenta, oraz uzupełniać informacje werbalne modelami i informacją pisemną, w tym wykresami i instrukcjami oraz odpowiednio je stosować;	E.U25
EK_17	podejmować wspólnie z pacjentem decyzje diagnostyczno-terapeutyczne (oceniać stopień zaangażowania pacjenta, jego potrzeby i możliwości w tym zakresie, zachęcać pacjenta do brania aktywnego udziału w procesie podejmowania decyzji, omawiać zalety, wady, spodziewane rezultaty i konsekwencje wynikające z decyzji) i uzyskiwać świadomą zgodę pacjenta;	E.U26

EK_18	identyfikować społeczne determinanty zdrowia, wskaźniki występowania zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych oraz omawiać je z pacjentem i sporządzić notatkę w dokumentacji medycznej;	E.U28
EK_19	stosować zasady przekazywania informacji zwrotnej (konstruktywnej, nieoceniającej, opisowej) w ramach współpracy w zespole;	E.U30
EK_20	przyjąć, wyjaśnić i analizować własną rolę i zakres odpowiedzialności w zespole oraz rozpoznawać swoją rolę jako lekarza w zespole;	E.U31
EK_21	uzyskiwać informacje od członków zespołu z poszanowaniem ich zróżnicowanych opinii i specjalistycznych kompetencji oraz uwzględniać te informacje w planie diagnostyczno-terapeutycznym pacjenta;	E.U32
EK_22	omawiać w zespole sytuację pacjenta z wyłączeniem subiektywnych ocen, z poszanowaniem godności pacjenta;	E.U33
EK_23	stosować następujące protokoły (np. w trakcie przekazywania opieki nad pacjentem, zlecenia konsultacji pacjenta lub jej udzielania): 1) ATMIST (A (Age – wiek), T (Time of injury – czas powstania urazu), M (Mechanism of injury – mechanizm urazu), I (Injury suspected – podejrzewane skutki urazu), S (Symptoms/Signs – objawy), T (Treatment/Time – leczenie i czas dotarcia)); 2) RSVP/ISBAR (R (Reason – przyczyna, dlaczego), S (Story – historia pacjenta), V (Vital signs – parametry życiowe), P (Plan – plan dla pacjenta)/I (Introduction – wprowadzenie), S (Situation – sytuacja), B (Background – tło), A (Assessment – ocena), R (Recommendation – rekomendacja)).	E.U34
Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do		
EK_24	nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	K.01
EK_25	kierowania się dobrem pacjenta;	K.02

EK_26	przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta;	K.03
EK_27	podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;	K.04
EK_28	wykonać dożylne, domięśniowe i podskórne podanie leku;	H.U5
EK_29	zebrać wywiad z dorosłym, w tym osobą starszą, wykorzystując umiejętności dotyczące treści, procesu i percepcji komunikowania się, z uwzględnieniem perspektywy biomedycznej i perspektywy pacjenta;	H.U25
EK_30	zebrać wywiad z dzieckiem i jego opiekunami, wykorzystując umiejętności dotyczące treści, procesu i percepcji komunikowania się, z uwzględnieniem perspektywy biomedycznej i perspektywy pacjenta;	H.U26
EK_31	uzyskiwać informacje od członków zespołu z poszanowaniem ich zróżnicowanych opinii i specjalistycznych kompetencji, uwzględniać te informacje w planie diagnostyczno-terapeutycznym pacjenta oraz stosować protokoły ATMIST, RSVP/ISBAR;	H.U31
EK_32	przeprowadzić badanie psychiatryczne pacjenta i ocenić jego stan psychiczny;	H.U32

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne:
Rozwój psychiatrii. Psychopatologia ogólna i szczegółowa
Klasyfikacje zaburzeń psychicznych
Zaburzenia psychotyczne (schizofrenia i inne zaburzenia urojeniowe)
Zaburzenia afektywne
Zaburzenia nerwicowe, związane ze stresem i pod postacią somatyczną
Zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi
Zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych
Upośledzenie umysłowe, zaburzenia psychiczne organiczne
Farmakologiczne i nefarmakologiczne metody leczenia zaburzeń psychicznych

B. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne- rok 5

Metodyka badania psychiatrycznego
Psychopatologia ogólna i szczegółowa
Psychiatria wieku podeszłego
Uzależnienie od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych
Schizofrenia i inne zaburzenia urojeniowe
Zaburzenia afektywne
Zaburzenia nerwicowe
Zaburzenia behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi
Zaburzenia osobowości
Psychiatria dzieci i młodzieży
Najczęstsze zaburzenia psychiczne w chorobach somatycznych
Stany nagłe w psychiatrii
Farmakologiczne i nefarmakologiczne metody leczenia zaburzeń psychicznych

Treści merytoryczne- rok 6
Przeprowadzenie wywiadu lekarskiego, badania fizykalnego, diagnostyki różnicowej
Interpretacja badań laboratoryjnych
Ocena stanu chorego
Planowanie postępowania diagnostycznego, profilaktycznego, terapeutycznego, konsultacji specjalistycznych
Wykonanie procedur i zabiegów lekarskich
Podjęcie działań profilaktycznych i leczniczych w sytuacji zagrożenia życia
Prowadzenie dokumentacji medycznej

C. Problematyka seminariów

Treści merytoryczne- rok 5
Badanie psychiatryczne i wywiad
Psychopatologia ogólna i szczegółowa, klasyfikacje zaburzeń psychicznych
Psychiatryczna opieka zdrowotna w Polsce
Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego
Stany nagłe, psychiatria konsultacyjna
Uzależnienie od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Uzależnienia behawioralne.
Wprowadzenie do psychiatrii dzieci i młodzieży
Rola psychologa w diagnostyce zaburzeń psychiatrycznych
Psychoterapia

Treści merytoryczne- rok 6
a) Powtórzenie najważniejszych teoretycznych zagadnień z zakresu psychiatrii
b) Rozwiązywanie i analiza pytań testowych z ubiegłych lat dotyczących zagadnień z psychiatrii z LEK

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną w tym z wykorzystaniem Microsoft Office 365, przekazanie pogłębionej wiedzy naukowej z zakresu psychiatrii

Ćwiczenia: Analiza przypadków; dyskusja; praca w grupach

Seminarium: wykład z prezentacją multimedialną w tym z wykorzystaniem Microsoft Office 365, dyskusja, warsztaty

Praca własna studenta: praca z pacjentem oraz materiałami dydaktycznymi, samokształcenie

4 METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (W, ĆW, SEM)
EK_01-EK_09	Zaliczenie pisemne	W, SEM
EK_10-EK_32	Zaliczenie praktyczne	ĆW

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wszystkie informacje dotyczące zasad prowadzenia zajęć i uczestnictwa w nich zawarte są Regulaminie zajęć klinicznych, z którym każdy student ma obowiązek zapoznać się przed rozpoczęciem zajęć.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu na roku 5 jest:

- obecność na wszystkich wykładach, ćwiczeniach oraz seminariach
- wykazanie się wiedzą i umiejętnościami co najmniej na poziomie 60% (ocena dostateczna) w zakresie materiału obowiązującego zgodnie z programem (patrz treści merytoryczne)

Szczegółowe kryteria oceniania:

Wykłady:

1. pełne uczestnictwo
2. zaliczanie ćwiczeń i seminariów

Zakres ocen: 2,0 – 5,0

Ćwiczenia:

1. pełne uczestnictwo i aktywność w ćwiczeniach
2. zaliczenia cząstkowe (ustne lub pisemne)

Zakres ocen: 2,0 – 5,0

Seminaria:

1. pełne uczestnictwo i aktywność w seminariach
 2. zaliczenie pisemne cząstkowe (test jednokrotnego wyboru, 15 pytań)
- Zakres ocen: 2,0 – 5,0

Warunkiem zaliczenia przedmiotu na roku 6 jest:

1. Obowiązkowa obecność i aktywne uczestnictwo we wszystkich ćwiczeniach.
2. Zaliczenie procedur przypisanych do przedmiotu w Dzienniczku Praktycznego Nauczania Klinicznego
3. **Egzamin** w formie pisemnej z zakresu wiadomości poruszanych na wszystkich semestrach nauczania:

Test jednokrotnego wyboru- minimum 30 pytań.

Kryteria oceny:

- 5.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%
- 4.5 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%
- 4.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%
- 3.5 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%
- 3.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%
- 2.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

4. Zaliczenie praktyczne warunkujące możliwość przystąpienia do egzaminu teoretycznego:

Student samodzielnie dokonuje pełnego badania psychiatrycznego wybranego pacjenta. Warunkiem zaliczenia jest prawidłowe zebranie w formie pisemnej wywiadu i ocena stanu psychicznego, przedstawienie podstawowej diagnostyki różnicowej, zaproponowanie adekwatnych badań dodatkowych i sposobu leczenia.

Seminaria- zaliczenie na ocenę:

- aktywny udział w zajęciach
- zaliczenie testu końcowego (test jednokrotnego wyboru, 15 pytań)

Ocena wiedzy:

Test jednokrotnego wyboru

- 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%
- 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%
- 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%
- 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%
- 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%
- 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

Ocena umiejętności:**Zaliczenie praktyczne:**

5.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest dobrze przygotowany, bardzo dobrze zna objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach psychicznych, oraz prawidłowo ocenia i opisuje stan somatyczny i psychiczny pacjenta;

4.5 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, dobrze zna objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach psychicznych, zazwyczaj prawidłowo ocenia i opisuje stan somatyczny i psychiczny pacjenta;

4.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest poprawiany, dobrze zna objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach psychicznych, ocenia i opisuje stan somatyczny i psychiczny pacjenta;

3.5 – student uczestniczy w zajęciach, jego zakres przygotowania nie pozwala na całościowe przedstawienie omawianego problemu, na poziomie dostatecznym zna objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach psychicznych, zazwyczaj prawidłowo ocenia i opisuje stan somatyczny i psychiczny pacjenta;

3.0 – student uczestniczy w zajęciach, na poziomie dostatecznym zna objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach psychicznych, ocenia i opisuje stan somatyczny i psychiczny pacjenta, jednak często popełnia błędy i musi być korygowany;

2.0 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wypowiedzi są niepoprawne merytorycznie, nie zna objawów, zasad diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach psychicznych, nieprawidłowo ocenia i opisuje stan somatyczny i psychiczny pacjenta, często popełnia błędy

Ocena kompetencji społecznych:

- ocenianie ciągle przez nauczyciela (obserwacja)
- dyskusja w czasie zajęć
- opinie pacjentów, kolegów

5. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS**V rok**

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z planu studiów	65
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, zjazdach i konferencjach naukowych, zaliczeniu itp.)	10
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta	28

(przygotowanie do zajęć, zaliczenia, samokształcenie itp.)	
SUMA GODZIN	103
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

VI rok

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	60
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	58
SUMA GODZIN	120
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

1. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Wymiar godzinowy	-
Zasady i formy odbywania praktyk	-

2. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Gałecki Piotr, Szulc Agata: Psychiatria. Urban & Partner, Wrocław 2018 Puri Basant K, Treasaden Ian H (redakcja wydania I polskiego Rybakowski Janusz, Rybakowski Filip): Psychiatria. Podręcznik dla studentów. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2014 <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Jarema Marek (redakcja naukowa): Psychiatria. Podręcznik dla studentów medycyny. Wydanie II uaktualnione i rozszerzone. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016 Gałecki Piotr, Bobińska Kinga, Eichsteadt Krzysztof: Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego – komentarz. Wydanie II. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2016 Małgorzata Janas-Kozik, Tomasz Wolańczyk: Psychiatria Dzieci i Młodzieży Tom I. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021

4. Barbara Remberk (redakcja naukowa): Zaburzenia psychiczne dzieci młodzieży. Podręcznik dla studentów medycyny. Wydanie I. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej